

Obsah

Předmluva str. 5

1 Anatomie mozku strana 9

Setkání s mozkem

Záhadný orgán 10
Cesta do středu hemisfér 13
Orgán on-line 16

Nervové centrum

Nervová soustava 19
Když cítíme bolest 21
Když má mozek svou hlavu 23

2 Pocity a vjemy strana 25

Součinnost smyslů

Novinky ve světě smyslů 26

Zrak

Máte dobrý zrak? 28
Procvičte si vizuální paměť 30
Vidět ve všech barvách 32
Oči nejsou kamera 34
Když nás mozek svádí k omylu 36
Jak si mozek kazí zrak 37

Sluch

Mějte uši napnuté 38
Mechanismus sluchu 39
Máte dobré uši? 40
Slova a hudba 41

Chuť a čich

Dva neoddělitelné smysly – chuť a čich 42
Na to musíte mít nos 44
Máte vytříbenou chuť? 45

Hmat

Klíče k hmatu 46
10 pokusů s hmatem 48

Šestý smysl

Smysl pro pohyb v prostoru 50

3 Tvárnost mozku strana 52

Nepřetržitý vývoj

Vítěz evoluce 54
Narodili jsme se, abychom se vyvíjeli 56
6 rad, jak stimulovat neurony 58

Obnovování mozkových funkcí

Dá se mozek opravit? 59

Žít a poznávat

Vlastnosti vrozené a získané 60
Učit se můžeme celý život 62
Vzpomenete si? 64

4 Intelligence strana 106

Jak chápeme inteligenci

Diskuse na téma inteligence 108
IQ pod lupou 110
Otestujte si svou inteligenci 112

Inteligenci je nutno rozvíjet

Umět využít svou inteligenci 116

Vyzkoušejte si svůj důvtip 117
Zajímáte se o věci kolem vás? 118

Mužská a ženská inteligence

Mozek podle pohlaví 120

5 Paměť strana 123

Zásadní schopnost

Vzácný kapitál 124
Nejen sloni mají dobrou paměť 125
Vyzkoušejte si paměť všedního života 126

Fungování paměti

Různé formy paměti 129
Kde je paměť uložena? 132
Zapomínání, schopnost ve službách paměti 133
Když paměť selhává 134

Úloha pozornosti

Nejste nepozorní? 136
Jak pozorní jste ke zrakovým podnětům? 138

Paměť ve všedním životě

Je procedurální paměť automatická? 140
Pracovní paměť: krátkodobá schopnost zapamatování 142
Sémantická paměť: naše kulturní bohatství 146
Kvíz: sémantická paměť, zásobárna pro všeobecný přehled 150
Epizodická paměť: stroj času na cestě do minulosti 152
8 rad, jak si pamatovat vlastní život 155
Prospektivní paměť: život před sebou 156

Memorizační techniky

Obrazy v naší mysli: využívání vizuálních představ 158
Řetězce informací 160

Význam učení nazpaměť 162
6 etap pro dobré pamatování 163

6 Jazyk strana 165

Čtení, psaní, mluvení

Výkon v každém okamžiku 166
Zkoumání řeči 167
Otevřený slabikář 170

Slova a jejich použití

Slovní zásoba 173
Jak bohatý máte slovník 174
Jak si rozšiřovat slovní zásobu 176
Pište bez chyb 177
Jazyky jsou živé 179
Rozumíte svému lékaři? 180
Síla slov 181

7 Zvládání prostoru strana 237

Prostorová inteligence

Vědět vždycky kudy kam 238
Procvičte si prostorovou paměť 240

Tvary a objemy

Jak dlouhé, tak široké 242
Máte smysl pro perspektivu? 243
Grafické znázornění znalostí 246
Máte smysl pro míry? 247

8 Logika strana 251

Smysl pro logiku

Dobře rozdělená schopnost 252

Cvičení mozku a sudoku 254
Logické řady 255
Intuice a logika 256
Analogické uvažování 257
Nejsme pouhý rozum 258
Jsme racionální? 266

Smysl pro čísla

Počítání z paměti 262
Číselné odhady 263
Staňte se mistrem počítání z hlavy 264
Matematické úlohy 266

9 Kreativita a činorodost strana 271

Umění přizpůsobivosti

Změna a kontinuita 272
Trénujte si pružnou mysl 273
Máte rádi rutinu? 274
7 rad, jak jít s dobou

Schopnost jednat

Jednáním k pocitu naplnění 276

Potěšení z tvorby

Každý může být kreativní 278
Dejte průchod své fantazii 279
Duše umělce 281
7 rad, jak se seznámit s uměním 283

10 Emoce strana 285

Biologie emocí

Přehledka citů 286
Mozek je emotivní 288
Když emocím něco chybí 289
Zamilovanost 290

Emoční inteligence

Co je to emoční inteligence? 292
Jak ovládat své emoce 293
Jste cholericí? 295
Nezvladatelný strach 296
Smutek – pomíjivý návštěvník 297
Patologický smutek: deprese 298

Smysl pro druhé

Mozek má srdce 299
Člověk je tvor společenský 301
Jste společenšší? 301
7 rad, jak zlepšit své společenské vztahy

Smysl pro štěstí

Jemná alchymie 304
Smích a smysl pro humor 305

11 V zdravém těle zdravý duch strana 307

Choroby a závislosti

Bolavá duše 308
Prožíváte život ve stresu? 309
Mozek jako rukojmí 310

Biologické hodiny

Naše vnitřní hodiny 312

Spánek

Jako Šípková Růženka 314
Jste dobří spáči? 316

Fyzická aktivita

Blahodárnost pohybu 317
Jste v dobré fyzické kondici? 319

Stravování

Mozek potřebuje výživu 320
Živíte svůj mozek dobře?

Rejstřík

strana 346